

Slagtryk

tidsskrift for
digte & kortprosa

Juni 2019

Slagtryk
tidsskrift for digte & kortprosa

nr. 5 - 2019

Copyright
Forfattere & Slagtryk

Forfattere
Mette Damgaard Sørensen, Jakob
Lundbøl, Shosha Raymond, Richard
Rosenvold Jensen og Julie Teilmann

Kontakt
sendind@slagtryk.dk

Ansvarshavende redaktion
Erik Scherz Andersen
Lasse Skjold Bertelsen
Thomas Glud
Mia Dall

Først publiceret
<http://slagtryk.dk/category/19-06/>

Udgivet af Kronstork

ISSN
1904-8165

Opsætning
Mia Dall

Forside
Henrique Hinnerfeldt

Tidsskriftet Slagtryk er støttet af Statens Kunstfonds Litteraturudvalg.

STATENS KUNSTFOND

Julie Teilmann

Vi er lyngen vi er marehalmen
rygsøjler og
fingerspidser
inderlårenes struktur
der flyder sammen med havet
og spyttes ud
i vandkanten
vi er det nøgne det fragmenterede
og det levende
saltet og køligheden en musvåge
vi er impulserne vi er
tangen skærende mellem tærne
og hyben
vi er hyben
vi er frugtkødet og de hvide frø

Vi er ålegræsset klistrende
mod huden
mavemusklerne
som revlerne i sandet
det lange krøllede hår
vi er blæsten i det
og gåsehuden
fra håndleddene til kravebenenes hulrum
vi er havgusen
muslingeskallernes knasen
under kroppene
muskulaturen der spændes
og giver efter
vi er noget opløseligt
vi er salte væsker

Vi i et sted
blandt siv
øjenlågene
vi er det opsvulmede og det blanke
blåmuslingers munde
vi er en hvisken så så så
og et strøg mod kroppen
med hagen vi er ømheden
i bevægelser
og under bølgerne
er vi flade kroppe
som søstjernernes er det
vi er sugekopperne
hos dem
vi er små sole
vi er hyben
vi høstes
og vi er i saften i geleen
på tungernes spids

Shosha Raymond

Olivensten

Vi er sådan en familie, hvor man rejser sig for at bære af bordet, så snart den sidste er færdig med at spise. Børnene skal bære over, de voksne putter i opvaskemaskinen. Når børnene bliver ældre putter de også i opvaskemaskinen, når børnene bliver endnu ældre vasker de også de store gryder og pander af, og når børnene er voksne børn, siger de til de mindre børn, at de skal hjælpe med at tage af bordet, spørger dem om de tror oprydningen tager sig selv. Sådan cirkulerer det hele rundt i et kredsløb, der ender med at man råber ad Bubbe, der er farmoren, for at få hende til at sidde ned, få hende til at holde op med at gå, også nu med stativet. Så kan hun sidde tilbage ved det affolkede middagsbord og gnaske oliven, ligesom bearbejde den ene efter den anden i kinden, spyttede stenene ud på en gul serviet.

Mette Damgaard Sørensen

Ved molen

:

Jeg overvejede at leje et værelse med udsigt over den lange mole, men prisen var for høj. I stedet fandt jeg et rum, som var lillebitte og lå ud til baggården; på den måde blev skraldespandene det, jeg fokuserede på. De var falmet til en grå farve, jeg skrev det ned for at starte et sted. Jeg skrev og skrev: Grå, himmelgrå, sildegrå, dunkelgrå, musegrå, rottegrå, askegrå, fuckegrå. Bagefter gik jeg længe nede på stranden og ledte efter en isbod.

::

Mågerne slog ned mod havet, de flaksede, min frakke var for kold, jeg måtte købe en ny og varmere, måske af uld. Jeg har aldrig haft sans for den slags praktisk skønhed. Mine fingre greb ned efter blyanten og notesbogen i lommen, men dem havde jeg glemt på værelset. Jeg pudsede næse og aflæste syv beskeder på mobilen, de to slettede jeg med det samme. Isboden var lukket, og stranden var ingen lise.

:::

Det var på tredjedagen, jeg mødte bugtaleren. Jeg genkendte ham fra en plakat, der hang nede ved torvet; han havde netop optrådt i salen ved kirken. Vi mødtes tilfældigt på den kinesiske restaurant, jeg satte mig over for ham og smilede stort. Han var pæn på en lidt udstoppet måde, han havde sin dukke med, en standard uhyggelig dreng.

Han så spørgende på mig, jeg indledte en samtale, jeg masserede ofte folk på den måde ved at være interesseret og stille spørgsmål.

Jeg spurgte til forestillingen, jeg spurgte til, hvordan det hele begyndte, til hans succeser, jeg fortalte ham, hvor meget jeg beundrede hans mod: en voksen mand med en dukke, jeg fik ham til at smile. Efter lidt tid sagde dukken det, som det var, mens han selv kiggede lidt væk.

Jeg er vant til afvisninger, så jeg rejste mig op, sagde tak og farvel, gik langsomt gennem restauranten, med ryggen rank og blikket værdigt, det rørte mig ikke. Han

rejste sig desuden op og kaldte mig tilbage, han undskyldte, han var bare træt, jeg tilgav ham med en frisk bemærkning, vi spiste et måltid og sludrede, han blev oprømt af vinen, og tingene udviklede sig.

Eller:

Efter lidt tid sagde dukken det, som det var, mens han selv kiggede nysgerrigt på mig. Jeg sank tilbage i sædet, kiggede ned i dugen, sukede, pludselig fikseret af træthed, det tog mig lang tid at tage mig sammen, tjeneren kom med en nudelret, bugtaleren rakte ud efter pindene og soyaen, dukken lå nu på bordet ved siden af.

Jeg tog et par dybe indåndinger for at komme i gang, men jeg kunne ikke finde på noget at sige. Jeg rejste mig langsomt, og idet jeg passerede hans stol, fik jeg en idé: Jeg ville overtage hans smukke blå paraply. Den hang i en rem hen over stoleryggen, jeg ville vriste den fri, jeg trak i snoren, men måske havde han med dukken udviklet en ekstra eller overtydelig sans, for han lænede ryggen hårdt tilbage mod stolen. Jeg rev i snoren og stak samtidig venstre finger i hans øre, men han rystede bare på hovedet, jeg endte med at give ham et dunk i ryggen. Det kom til at virke for venskabeligt, så jeg gav ham et til.

Han blev siddende uden at vende sig om.

Tjeneren trådte til og gelejdede mig hen mod døren, jeg måtte forklare mig oppe ved kassen og betale for en øl, så løb jeg ud af døren, udenfor løb mine øjne i vand, men det var blæstens skyld.

Jeg gik igen ned til isboden. Den var lukket, jeg fortsatte helt ned til vandkanten, hvor der stod en ældre mand og lænede sig mod blæsten. Han vendte sig om og så nysgerrigt på mig. Jeg sparkede til nogle sten i sandet. Han sagde noget, jeg ikke hørte; jeg vendte mig om for at gå.

- Du har ingen anelse, sagde jeg så og gik hjem.

::::

Hans hud var bleg, brystkassen var glatbarberet, og han havde topmave. Jeg måtte læne mig mod tapetet og trække vejret gennem næsen.

Han trykkede sig ind mod mig, gned sig op ad mig og efterhånden fik jeg varmen, han famlede rundt, klemte for hårdt, fik mig med sig ned på sengen, utålmodig, larmende, han ville kysse mig, jeg tjattede til ham, og så var han pludselig såret. Jeg væltede ham ned på ryggen i sengen, satte mig overskrævs og gav ham en ikke for hård lussing. Jeg gav ham én til, han skubbede mig af, jeg gled ned på gulvet. Jeg landede på min frakke.

- Jeg synes, du skal gå, sagde han så.

Jeg nikkede.

- Jo,jo. Men... Jeg skal ingen steder, sagde jeg og lagde mig ned på maven for at studere hans bogsamling i den lave reol. Til min overraskelse fandt jeg en nyere, polsk roman, som jeg holder meget af. Jeg lod en finger glide langsomt ned ad ryggen, den virkede ulæst. Lidt efter sagde han:

- Jeg tror ikke, du er noget særligt sødt menneske.

Jeg synes ikke, det krævede noget svar, så jeg rullede om på ryggen og stirrede op i loftet. Der hang et udførligt spindelvæv i hjørnet ved gardinstangen. Så sang jeg noget af en Robyn-sang, som han måske kendte.

Han hostede.

- Vil du ryge?

Han trak en skuffe i natbordet ud og fandt en joint.

Dukken lå oven på bordet, med hovedet vendt ind mod radiatoren. Den så mindre ud nu.

Han tændte og tog et heftigt sug, så rakte han den ned til mig.

Jeg hev røgen ned i lungerne og lukkede øjnene, jeg har ikke røget siden mine gymnasiedage.

- Har den helt ærligt ikke en kuffert?

Han kiggede ned på mig.

- Dukken? Nej.

Jeg lukkede øjnene. Lidt efter så jeg en måge glide forbi, den havde en pomfrit i næbbet. Jeg kaldte på den, jeg kunne næsten røre, den var smukkere end forventet, gråspættet og elegant.

- Måger er fugleverdenens svar på rotter, sagde jeg.

Han sagde ikke noget.

- Du tror måske, det er duer, der er flyvende rotter, men nej, det er måger. De er dristige, de er intelligente, de arbejder sammen, de rydder op, og hvem spiser frivilligt en måge..? Måger har lige som rotter gennemskuet, hvordan man får det maksimale ud af verden.

Jeg sank en klump.

- Ved du godt, at én skade varsler ulykke? Måger varsler ingenting, de er her bare. Duer derimod er fugleverdenens svar på...på...

Jeg anede ikke, hvordan jeg skulle fortsætte, mine ord var sluppet op.

Han fnes og lagde sig på siden men en hånd under kinden.

Så sagde han som en tyrkerdue.

En morgen.

I et fyrretræ.

Uden for et hus.

Lidt efter mærkede jeg, at jeg frøs. Jeg rejste mig op og lagde mig ind til ham. Jeg strøg ham over hele kroppen. Han var varm og i live. Det udviklede sig, men ikke mere end det.

Halvanden time senere stod jeg igen ved isboden og ventede på, at solen skulle stå op. En dame med en hund hilste, jeg nikkede og betragtede derefter en sky i horisonten; den var let rosa og havde form som en sky.

Richard Rosenvold Jensen

Kødtrappe

1.

Der sidder en knude bag knæet. Når jeg holder den imellem tommel og pegefinger så synger den. Den synger til mig om en ensom stub med rødder der strækker sig dybt under overfladen. Ude på badeværelset står jeg og ser til i spejlet. Med begge hænder griber jeg fat i mundvigene og trækker dem fra, så jeg udstiller konstruktionen. Og øjnene løber i vand imens jeg ser ind i fremtiden.

2.

Jeg sidder og ser på min venstre pegefinger og forsøger at komme i tanke om hvad jeg har glemt. Bag fingeren forsvinder det sidste lys udenfor vinduet. Jeg går hen til køkkenbordet, åbner skuffen, stikker venstre pegefinger ned og smækker den i uden rigtig at bruge kræfterne, men trækker alligevel fingeren til mig, så jeg læner i stedet håndleddet mod bordet med al min vægt og der lyder et højt smæld da jeg smækker skuffen i og jeg hylar. Fingeren er låst fast i sin stilling, med en klaverstrengs-skarp smerte der strækker igennem den, med et brud over inderste led, så den peger ind over langefingeren. Jeg åbner igen skuffen og får lagt fingeren på kanten, og skubber den i med al min vægt, og befinder mig så på knæ, med hånden lænende mod skuffen der er gledet ud igen. Kindmuskulaturen er fortrukket og smerten er bundet helt op til øjnene, klemt i, og jeg rejser mig op, stikker fingeren ned i skuffen og skubber den i igen, og igen og igen. Fingeren ser helt anderledes ud nu. Større.

3.

Jeg presser fingeren ind imellem læberne, dirker tænderne op, og bukker den om tanden, til neglen møder rummet imellem tanden og kødet. Jeg lader fingeren fortsætte sin prikken ved hver tand, først på yder og så på indersiden, og det gør ondt indtil fingeren pludselig smutter ved den bagerste tand og trækker en lang, tynd streg af smerte ned til svælget og en let gurglen undslipper mig. Ude på badeværelset ligger jeg mærke til hårets tynden og med en slap lussing går jeg tilbage igen, hiver ned i underlæben og ser i spejlet gummernes plastfolie glide nedad i løbet af årene indtil kæbebenet er synligt, bliver brunt og sort og svinder ind, og jeg vender mig om og tilbage igen, til køkkenet og slår i bordpladen og stikker fingeren op til fortanden, og jo, den sidder der endnu. Jeg lader tommelfingeren under underlæben og presser til. Jeg gør det samme i overmunden, og begynder at kradse i fortændernes tandkød. Jeg trækker fingeren til mig. Jeg begynder igen, og holder munden lukket ved at bide om fingeren, hvilket besværliggør min handling, men jeg bliver ved. Det summer i munden. Jeg vil have en luns fri og spise den, tygge den, slikke på kæben, og jeg kan smage jern men det er for tyndt og jeg vil nå ind til det tykke, mørke blod. Jeg kan kun mærke tanden, hele rummet sidder om tanden og summer og det er alt hvad der er, og jeg kan ikke skifte mening nu, hvor den retter ud efter at have bøjet indad og kødet viger for interessen. Endelig tager jeg fingeren ud. Den er helt øm. Jeg åbner munden, først forsigtigt, men til sidst løfter jeg overlæben op og blotter mine tandhalse.

4.

Øjnene drypper og med munden i laser sidder jeg og skal til at låse knæet op. Jeg har en saks som jeg har forsøgt at skrabe pizzasovs af, men det er svært. Jeg løfter min venstre finger. Den er helt sort. Bukserne nede om anklerne, og røgen, tyk nede ved gulvet kildrer om hårene. Den dunkende boblen og pibleriet alternerer imellem mund og finger der telegraferer til hinanden. Det er svært at komme ind. Jeg klipper båndene over, og smutter skallen ud som en rød lille sten.

5.

Det bølger varmt bag min bløde, mund i maven. Den piber og damp stiger ud derfra.
Maven skummer rødt og vandet skvulper og koger derinde. Gulvet er et hav.

6.

En spand fuld af indvolde folder sig ud over fortovet.

Jakob Lundbøl

Maske

Hun ligner mest en maske
et tryk på en påfuglefjer min mors hvidtippede negle og slaggerrøg og rustrosenrøde
åre langs den brillianthvide øjeæblekuppel der knapt og begærligt slipper sine
sidste tårer.

Hun ligner mest en maske et sted på gustengult-grædefærdigt tapet. Der hænger
hende der mest ligner en maske. Et sted inde bag vatbløds skarpt savsmuldstapet
blindeskrift for seende træskarpe øjne.

Hun har altid mest haft en maske af elfenben og af trærustrosenrødt brændende
varmt blod som vandmænd i tætte skove og skumrings-troldfugl som forunderligt
luftig og forsvindende og blid og stille og stille så stille trækker natten med sig i
voldsomme og skælvende ryk.

Hendes maske har altid lignet min.

Et hjerteskrævvatteret sødvammel ibenholt og krystalsand der altid spejler og
spejler og spejler og spejler:

Et kærlighedsknopskud den første varme aprildag; en frosttæret søndags
vingeklip.

Redaktionelt

Ved Erik Scherz Andersen

Som redaktør er jeg først læser af tekst med fornøjelse og nysgerrighed. Men dernæst også af pligt overfor en hvilken som helst tekst. Jeg læser med et vurderende blik – for teksten, min egen smag og Slagtryks. Jeg prøver at læse hvad der står, men læser af og til hvad der ikke står. Og så diskuterer med mine medredaktører om hvad det er bidraget kan.

I juni har vi publiceret fem af de bidrag, som vi har modtaget i maj og juni måned.

Julie Teilmann indledte med digte hvor kroppen og naturen blander sig (ud og ind af hinanden); det er tre messende digte med et letsvævende vi. Teksten er interessant, fordi den gennem sine benævnelser bliver til en konkret virkelighed - om end den stedsligt måske ikke er helt så let at være i. F.eks. ”vi er havgusen/ blæsten/ hvisken” (letheden er umulig at fastholde i sin helhed) eller ”Vi et sted blandt siv” (upræcist sted) eller ”vi er impulserne / ømheden” (følelser, altså ikke-materiale der kan ses/ røres). Og samtidig er det allestedsnærværende, fordi det er hvad digtet er fuld af, dette vi, hvad end det helt er dér på ”tungernes spids”.

Det er ikke altid en rar oplevelse at åbne min Slagtryk email. Richard Rosenvold Jensens Kødtrappe er hård læsning med den selvskadende adfærd, hvor fingre, mund og mave udsættes for fysisk ubehagelige handlinger. Teksten fremstår også helt smadret gennem sin til tider vanskelige, dog poetiske tegnsætning. Som redaktør kan jeg blive helt i tvivl om hvad det er jeg skal forholde mig til, det er nærmest som om volden er formålsløs? Og så alligevel ikke - kunne det være et opgør med kroppen eller nysgerrighed omkring den?

Mette Damgaard Sørensen tilbyder et stykke prosa med højtbelagt ensomhed, der kun bliver mere tydelig gennem de to personers akavede interaktioner og afvisning skiftevis. Tekstens fire afsnit ens i kraft af deres prosaiske flow, det fjerde længere med dialog og det tredje med en mulighed i ”Eller:” som om forfatteren tilbyder en alternativ læsning, som om teksten retter sig selv for at sige sandheden, eller i al fald komme med detaljer, blive mere privat overfor læseren. Lyt, siger teksten,

men samtidig skal vi være på vagt. Forfatteren afslører i starten at ”jeg skrev og skrev” og fokus var på skraldespandene fordi de nu engang var der og nu er fokus på bugtaleren, fordi han nu engang var her. Vi læser et stykke fiktion, men er fiktionen fordoblet i teksten?

Shosha Raymond skriver en tradition frem fra en familie. Teksten er ligetil og ikke uden en hvis lærdom om hierarki, respekt og familiemønstre. Den er også helt konkret, let at forholde sig til, let at forestille sig fordi alt der (be)skrives er fysisk: bordet, opvaskemaskinen, gryder og pander, oliven og olivensten på en gul serviet. Hvorfor er den gul, tænker jeg, er det jegets minde, står det skarpt netop dette billede af olivensten på en gul serviet. Der er meget liv i teksten samtidig med at den virker til at være ligeglad med sig selv, når den f.eks. i samme sætning forklarer at det hele er et kredsløb (overordnet) og at der råbes af farmoren, det ældste familiemedlem, om at hun skal sætte sig ned og hvordan vi helt konkret ser farmorens mund spise oliven (detaljerne er fra vores egen forestilling). Læseren er på alle måder inviteret med ved bordet.

Jakob Lundbøls bidrag er prosapoetisk, måske mest af alt et forsøg på at indfange det, at ”hun ligner en maske”, hvor den centrale sætning måske er ”hendes maske har altid lignet min”, hvorfor jeg (i al fald) bliver i tvivl om hvad han egentlig forsøger at indkredse - hende, hans relation til hende eller måske ham selv? Eller så meget i tvivl er jeg nu ikke, jeg synes egentlig ikke, at teksten er åben nok til at lægge for mange ord fra en redaktør i hvad der kunne stå; det der står er at farverne indikerer alderdom og rigdom, mens træthed og stilhed dominerer. Teksten slutter i kærlighed (kærlighedsknopskud) og måske i samhørighed (søndags vingeklip) - nu gjorde jeg det alligevel, læste noget ind i det efter at have genlæst højt for mig selv.

Indholdsfortegnelse

Forside af Henrique Hinnerfeldt

Julie Teilmann	Tre digte	s. 2
Shosha Raymond	Olivensten	s. 5
Mette Damgaard Sørensen	Ved molen	s. 6
Richard Rosenvold Jensen	Kødtrappe	s. 10
Jakob Lundbøl	Maske	s. 16
Redaktionelt	Ved Erik Scherz Andersen	s. 17